

Tunesië april/mei 1989 met waarschijnlijke broedgevallen buiten het bekende broedgebied

Ray Teixeira

Inleiding en werkwijze

Vlieg/hotelreis met een vakantie charter Amsterdam/Monastir in Tunesië 22/4-6/5 1989, samen met Paranka Surminski. Voor algemene informatie over het land, landschappen, bevolking, klimaat en cultuur zie Wikipedia. Kaart alom verkrijgbaar. De mensen waren soms echt gastvrij en behulpzaam, maar soms nors en bijna agressief.

Van een aantal vogels wordt de waarschijnlijkheid van broeden opgegeven cf de SOVON broedvogelcodes (1-16, B = mogelijk, C = waarschijnlijk en D = zeker broedend, van Dijk 1985). Enkele afwijkende, doch in het veld herkenbare, ondersoorten zijn aangegeven. Over het algemeen worden alleen de bijzonderheden genoemd. Voor Noord-Tunesië zijn dat voornamelijk mussen, zwaluwen, Kuifleeuwerik, Tortel, Palmtortel en de Vink-achtigen. Echter soms ook Bijeneter, Hop, Torenavalk (=TV), (Woestijn)Klapekster (*L. e. algeriensis*), Grauwe Gors, Nachtegaal, Merel en Kleine Zwartkop.

Dit stuk werd in 2017 bijgewerkt op nieuwe namen van de soorten (Svensson *et al.* 2010).

Cartagho

(TripAdvisor)

Waarnemingen

22/4 aankomst te Monastir; per busje naar hotel in Hammamet.

Monastir: Spaanse en Italiaanse Mus(?) of Huismus, Steltkluut, Meerkoet. Onderweg: TV, 1 Kwak.

Wandeling langs strand en directe omgeving.

Rond de hotels veel Kuifleeuwerik, Putter (D12), Groenling, Europese Kanarie, Vink (*F. c. spodiogenys*), Spaanse Mus (D13/14), Tortelduif (nu Zomertortel), Palmtortel, Kleine Zwartkop (C4) en Gier, Huis- (D13)- en Boerenzwaluw.

Minder algemeen zijn Merel en Pimpelmees (*P. c. ultramarinus*, Maghreb Pimpelmees). Op

de velden Veldleeuwerik, Zwarte Spreeuw (D14), Hop, Kneu en Grauwe Gors (C4); bovendien enkele Kwartels en Bijeneters (D13) in een wadi. Bij stroompjes Kleine en Grote Karekiet (kunnen broeders zijn), diverse Nachtegaalen en een Fluitter, een ad. Kwak en enkele Rosse Waaiersaarten (C7). Langs het strand Standplevier en ver op zee regelmatig Kuhls Pijlstormvogel (5 in 15 min), maar geen meeuwen. 's Avonds enkele Steenuilen.

23/4. Wandeling in de kale rotsachtige heuvels even ten NW van de weg Hammamet-Nabeul. Zonnig. Op de velden de soorten van 22/4 + Steenuil. Al gauw vinden we Diadeemroodstraten (2p D14). In tuinen de Westelijke Vale Spotvogel *I. opaca*. Verder Rotsduif, Paapje en Klapekster. Langs de rand van een wadi Torenavalk (1p) en heel even een grote valk. Bovendien zeker 15 Woestijnvinken, ver ten noorden van het verspreidingsgebied aangegeven in Hollom *et al.* (1988) en later in Cramp & Perrins (1994). Dit kan op dispersie wijzen als het broedgebied om een of andere wijze onbewoonbaar is geworden. Echter: de meeste vogels waren gepaard, de mannen zongen op

vaste zangposten in een laag struikje of op een rotsblok en twee keer zag ik een man een vrouwtje voeren; kortom typisch broedvogelgedrag van het begin van het broedseizoen. Tussen de rotsen ook Grijs Gors, (1p) Theklaleeuwerik (zie echter 1/5), Barbarijse Patrijs (1p) en Rotsmus. In een steengroeve 1 man Gele Kwik en 1 Tapuit (trek).

Vanaf 24/4 tot 5/5 hadden we de beschikking over een huurauto(tje).

24/4. Via P1 langs Enfidaville naar Lac de Hergla, 35 km NW van Sousse. Daarna zoutmeer 45 km W van Sousse. Zonnig.

15 km Z van Bou Fichta: Bijeneter, Bruine Kiek, Roodkopklauwier. Zuid van Enfidaville bij

pluimveeslachterij: 17 Ooievaar, 40 Lachstern. Verderop: Wielewaal, div Klapekster en Bonte Vliegenvanger (trek) in lage boompjes. Bruine Kiek.

Lac de Hergla. 2.168 Flamingo, >500 Kleine Strandloper, 2 Bonte Strandlpr, 15 Strandplevier (C3), 1 Blauwe Reiger, Bergeend (1p), 4 Geoorde Fuut, Oeverloper en Dwergstern. Trekkende Gele Kwikken (spp *flava?*).

Sebkhet Kelbia. Voormalig zoutmeer, nu volledig uitgedroogd. Veel leeuweriken (Kortteen, Kalander, Veld), 2p Zwartbuikzandhoen, Diadeemroodstaart, Brilgrasmus (C4), 8 Vorkstaartplevier en Bijeneter. In struikjes Bonte Vliegenvanger en Wielewaal. Verder zoals steeds Hop, Klapekster, Kneu en Torenavalk. Vlak voor zonsondergang verschillende Jakhalzen zeer dichtbij.

25/4. Naar Cap Bon in het uiterste noordoosten. Eerst zonnig, later harde wind, stofstormen in de middag, koud.

Standvlakte tussen Korba en Menzel Heurr. Kleine Strandlpr, Griel, Waaiierstaartrietzanger (nu Graszanger), Kwartel, Hop, Kortteenleeuwerik en Zwarte Spreeuw.

Chaotische markt te Menzel Temime.

Stuwmeer bij Menzel Temime. Uitstekend watervogelgebied. Bijzonderheden: 1 Witkop-eend in eclipskleed en 1 Witoogeend. 40 Wilde Eend, 20 Tafeleend, 12 Smient, 1p Pijlstaart, 23 Dodaars, 2 Geoorde Fuut, 200 Meerkoet, Blauwe Reiger, 100 Kleine Strloper, 1 Krombekstrandloper (broedkleed), Bontbekplevier, 3 Oeverloper, 8 Bosruiter, 1 Kempmaan, 4 Vorkstaartplevier, 2 Griel, 70 Zilvermeeuw (nu Geelpootmeeuw *L. a. michahellis*), 110 vnl juv Dwergmeeuw, 1 Zwarte Stern. Verder 20 Oeverzwaluw, Kalander-en Kortteenleeuwerik en Waaiierstaartrietz. In populieren bij stuw: Arendbuizerd.

Naar vuurtoren Cap Bon.

Zeker 1 Lannervalk, langdurig en goed te zien. Stootte op Gierzwaluw en Zwarte Wouw. 5 Zwarte Wouw, TV, Alpengierzwaluw, Raaf, Blauwe Rotslijster, Diadeemroodstaart, Grau-

we Gors en de eerste Winterkoning. Op zee Yelkouan en Kuhls Pijlstormvogel.

26/4. Zaghouan, Tunis. Zonnig.

Gebergte van Zaghouan. Goed roofvogelgebied, vrij ontoegankelijk. Romeinse tempel. Dwergarend, Slangenarend, TV, Aasgier, Zwarte Wouw, grote valk, is waarschijnlijk Lanner. Verder Barbarijse Patrijs, (Westelijke) Orpheusgrasmus, Vale Spotvogel (D14), Dia-deemroodstaart, Roodkopklauwier, Rosse Waaierstaart, Bijeneter, Zwarte Mees (alleen geluid) en Grauwe Gors. Uiteraard ook het gewone spul: Hop, Tortel, Palmtortel, Kl Zwartkop, Eur Kan, Groenling, Putter, Kneu en Vink.

Via P3 naar Tunis. Bezoek Romeins badhuis met mozaïekvloeren: Blonde Tapuit (westelijke vorm *O. h. hispanica*), Slangenarend.

Romeins aquaduct. Zeer indrukwekkend door z'n afmetingen. Flink kolonie Kleine Torenvalken (> 20 ex). Verschil met 3 gewone TV ter plaatse te bestuderen. Zeker 10 Scharrelaars, broeden ook in aquaduct.

Lac de Tunis. Sterk vervuild. >5 Flamingo, Steltkluut, Zilvermeeuw, Kl Strandloper en Bosruiter.

Carthago. Tussen de ruïnes oa Grauwe Vliegenvanger en Blonde Tapuit.

Uitzicht over Tunis vanuit Carthago juli 2008 (TripAdvisor)

27/4. Via de P2 naar Gabès. Voornamelijk in cultuur gebracht landschap met veel olijfboomgaarden. Het wordt steeds minder groen,

verschillende soorten half-woestijn. Eerst goed weer, later stofstormen hoog in de lucht die de zon verduisteren; fris.

Enfidaville: 1 Ooievaar.

10 km Z van Enfidaville: Zwarte Spreeuw.

15,5 km voor Kairouan: 21 ad Lachstern, Bosruiter.

13 km voor idem: 1 Ooievaar, Klapekster.

8 km voor idem: Vorkstaartplevier, Steltkluut.

Even Z van Bou Hajla: Kleine Kortteenleeuwerik.

Haven van Gabès is goed voor zeevogels, vooral als er net vissers binnenlopen. Kuifaal-scholver, 2 juv Blauwe Reiger, 2 Reuzenster, Visdief (juv. klee), 1 (6 op 28/4) Zwarte Stern, 24 Grote Stern, 12 Dwergster, 3 juv Kokmeeuw, 30 Zilvermeeuw, 2 Strandplevier en 2 Oeverloper.

28/4. Via P1 naar Medenine en terug naar Gabès. Mooi weer.

Stad Gabès: Gestreepte Gors (C4). Vuilstortplaats + kleine oase even ten Z Gabès. 1 Woestijnleeuwerik, Kuifleeuwerik, Gestreepte Gors, Blonde Tapuit, Waaierstaartz, Nachtegaal (C4), Orpheusspotvogel (C4), Rosse Waaierstaart, Vale Spotvogel (C4) en Brilgrasmus (C4). 1 Jakhals spp. Veel trekvogels even na zonsopkomst in de oase. Deze zingen veelal niet, doch flitsen tussen de struiken en in de olijfbomen. Ik herken: Paapje, een *Acrocephalus* zanger, Boompieper, Fluitier, Grauwe Vliegenvanger en een Kleine Plevier. Het miegelt van de zwaluwen (Gier, Boeren, Huis en Oever). Enkele km verder in een wadi: oa 3 Duinpieper, Theklaleeuwerik (? zie 1/5), Roodkopklauwier, Bijeneter, Brilgrasmus en Blonde Tapuit (D14). Na Arram: Gestreepte Gors en 3 Raaf bij Medenine.

Matemur: oud vestingdorp woestijnstijl. Steenuil, zeker 10 Gestreepte Gors waarvan veel zingend, Hop, TV en Roodstuittapuit (stuit veel minder rood dan in Heinzl *et al.* 1982).

7 km Z van Medenine. Veel trekkers in bomen/struiken langs de weg, oa Boompieper, Paapje, Bonte en Grauwe Vliegenvangers. Verder veel Klapekster, Roodkopklauwier, Raaf, Tortelduif en Hop. Een luidruchtig groepje van 5 Goudgele Spotlijstertimalies (nu Bruingele Babbelaar).

Medenine: 1 Zwarte Wouw (hoog), Palmtortel en Spaanse Mus

Via C108 en C116 terug. Weinig interessant landschap met vnl olijfboomgaarden en graanakkers leveren oa Roodstuittapuit (D12) en Kortteenleeuwerik.

's Avonds weer haven Gabès. Als 27/4 + Dunbekmeeuw 1 ad, 1 Kleine Zilverreiger, Kleine Mantelmeeuw en 2 Kl Strandlpr.

29/4. Via Kebili naar Douz. Een straffe wind maakt het zeer guur, vooral de eerste uren van de ochtend. Lastig om kijker te hanteren. 's Middags wat warmer, om 16.00 stofstorm. De halfwoestijn wordt steeds kaler.

21 km W van Gabès: Gestreepte Gors, Duinpieper, Griel, juv Bruine Kiek en Klapekster.

29 km W van Gabès, 100 m N van de weg.

Eindelijk 1 ad Temmincks Strandleeuwerik, 2 ad Renvogels en 2-3 Woestijntapuiten.

El Hamma: Gestreepte Gors.

Brede wadi met water: 14 Kl Strandloper, 6 Bosruiter, 2 Steltkluut, 1 Zwarte Ruiter, 1 Oeverloper, 4 soorten zwaluw.

Wadi met water 74 km voor Kebili: Rotsduif, Zwarte Tapuit (D12), 1p Theklaleeuwerik (?).

In struikwoestijn in omgeving Spotlijstertimalies en Temmincks Strandleeuwerik en 2p Bijeneter. Trekkers als Paapje, Fitis, Fluiter, Bonte- en Grauwe Vliegenvanger. Overal Boerenzwaluwen, soms rustend op de grond; kennelijk zeer moe.

40 km voor Kebili: Aasgier en Kleine Kortteenleeuwerik.

Even na Kebili: Bruine Kiek.

24 km na Kebili: 2 Rosse Woestijnleeuwerik; rossige vleugel bij vliegen goed te zien. Woestijntapuit en mogelijk Kleine Kortteenleeuwe-

rik. Gestreepte Gors wordt een normale verschijning.

Even voor Douz: 3 Goudgele Spotlijstertimalies en (Oostelijke?) Vale Spotvogel (C4).

Vanuit Douz naar Zaafrane en terug.

We zijn nu echt in de zandwoestijn. Hier is echter water en moeras met een uitbundig vogelleven.

Watertje N van de weg: Aalscholver!, veel Kl Strandloper, 32 Steltkluut (D13), 2p Bergeend, 3 Zwarte Stern, Bosruiter, Bijeneter, Strandplevier, veel zwaluwen, Palm en gewone Tortel + Gele Kwik.

Moeras verderop. Ongeveer zelfde soorten.

Ook 12 Marmereend (zeker 6-7 paar, schuw), 23 Zwarte Ruiter, 1 Groenpootruiter, 22 Pijlstaart, 22 Tafeleend en veel Waaijerstaartz. We misten hier de Egyptische Nachtzwaluw. In een door de storm pas gevormde zandheuvel vinden we vlak bij de weg het vrijwel volledige verenkleed van een Westelijke Kraagtrap! Van het skelet is niets te vinden. Waarschijnlijk door de plaatselijke bevolking daar geplukt.

Begin van de Sahara

(TripAdvisor)

30/4. Vrij veel wind, 's morgens erg koud.

Wandeling in zandduinen van de Sahara, O van Douz. 's Middags naar Tozeur en Nefta. Al vrij snel: >2 Afrikaanse Woestijngrasmus (*S. deserti*). Later ook 2+2 Bruinekraaf, 8 Sahel Zandhoen *P. senegallus* overvliegend. Waarschijnlijk 1 Grauwe Kiekendief en div Rosse Woestijnleeuwerik. Rond Douz: zwaluwen, Tortel + Palmtortel, Gestreepte Gors, Klapekster (algemeen) en Spaanse Mus.

3 km Z van Kebili: Gestreepte Gors.
 5 km ten O van Tozeur: 3 Renvogels.
 Duinen tussen Nefta en Hazoua: >10 Bijeneter,
 2 Witbandleeuwerik, Diadeemroodstaart (C3),
 Woestijntapuit, 2 Duinpieper en 1p TV. In alle
 steden: Tortel en Palmtortel, Spaanse Mus.
 Alom aanwezig: Kuifleeuwerik.

Woestijn bij Douz

(TripAdviser)

1/5. Eerst wandeling O van Nefta. Later naar
 Gafsa en Kasserine. Eerst guur, later warm;
 Tegen de avond veel wind en heel koud.
 O van Nefta: Witbandleeuwerik.
 Tussen Nefta en Tozeur: 3x Witbandleeuwerik,
 Roodkopklauwier.
 Moerassen even ten Z van Kriz (langs P16): 3
 Huisgierzwaluw, Waaiersaartrz, Woestijnta-
 puit, 1p Bruine Kiek, Bijeneter en 5 Kleine
 Strandpr.
 Van Kriz naar N (C106): 2 Woestijnleeuwerik,
 1 Zwarte Tapuit.
 Wadi met spoorbrug langs P3: 1 Oeverloper, 1
 Fluiters, Roodkopklauwier.
 Verderop: 2 Witbandleeuwerik (C5).
 Bij Metlaoui stukje naar Moulares. Mijnbouw-
 gebied, heel kaal en rotsig. Na 9,5 km: grote
 wadi met: 2p Westelijke Rouwtapuit *O. halop-*
hila (C3, D12/14), 2p Zwarte Tapuit (D12), 1
 Woestijnvink, 3 Thekla Leeuwerik (dit keer
 goed te zien; grovere vlekken op borst en an-
 der geluid dan de zeer algemene Kuifleeuwe-
 rik geven twijfel aan eerdere determinaties van
 deze soort), Raaf, Lannervalk?, 5 Rotsduif.

24 km voor Gafsa, wadi met water. Bruine
 Kiek, 1p Marmereend, 5 Kleine Plevier, man
 Strandplevier en Huisgierzwaluw. Ook tal van
 trekvogels.

Gafsa: Gestreepte Gors.

Via P15 naar Kasserine. Onderweg: 5x Bijen-
 eter, 5x Klapekster, 5x Raaf, 1x Steenuil, 3x
 Rotsduif, Woestijntapuit enz.

Even voor Kasserine: 1 ex lichte Dwergarend,
 Boomvalk en 3 Zwartbuiszandhoen.

2/5. Eerst naar Djebel Chambi (NP), blijkt ge-
 sloten zonder schriftelijke toestemming vanuit
 Tunis. Later via P17 naar Djebel Semmama en
 terug, via Sbeitla (ruines!) naar Kairouan en
 hotel in Hammamet. Wisselvallig weer, soms
 regen.

Djebel Chambi: Barbarijse Patrijs en Boom-
 valk.

Steengroeve bij Kasserine: Woestijntapuit,
 Rotsmus, Zwarte Tapuit en weer Europese
 Kanarie.

Vrij kaal berglandschap

(TripAdviser)

Djebel Semmama: gebergtesoorten, bos is ech-
 ter minder mooi dan op Djebel Chambi. Na
 enig zoeken echter toch de Atlasgrasmus, 2
 man en 1 vrouw (C3/4). Verder 1 Arendbui-
 zerd, 1 juv Havikarend ruziënd met 2 Dwerg-
 arenden (C3/5), 2 Raaf (D14), 1 Barbarijse Pa-
 trijs, Blauwe Rotslijster, 18 Kruisbek (C3, D12),
 Theklaleeuwerik, Zwarte Tapuit, veel Woest-
 ijnvink, Diadeemroodstaart (C3/4), Europese
 Kanarie (D13), Tortelduif, Vink en Koolmees.

Sbeitla: Gestreepte Gors (D12), Woestijnvink (C5/D12, 14?), Paapje.

3/5. Via Tunis, p5 naar Béja, Nefza, Tabarka naar Ain Draham. Ten W van Tunis ligt een prachtig licht^agolvend groen landschap; totaal anders dan de half-woestijnen in Midden-Tunesië. Daarna volgt het zwaar beboste Atlasgebergte. Zonnig met wolkenvelden en iets regen.

Oase van Chebika, september 2010 (TripAdviser)

AR1, ter hoogte van Ressay: Zwarte Wouw. 8 km voor Tunis: Raaf, TV.

Béja: Slangenarend, 1 Buizerd!, Roodkopklauwier. Halverwege C52: 1 Arendbuizerd, Slangenarend, 2x Zwarte Wouw, 1 Raaf, heel veel Grauwe Gors (C4), 2 Nachtegaal (C4), div Waaiersaartrz, Paapje, Tortelduif, 2 Kneu. P7 naar Tabarka bij km 30 1 Zwarte Wouw en km 29 2 Slangenarend. In Tabarka missen we die middag de Zwartkruintsjagra en de Grauwe Buulbuul.

km 28: 20 Bijeneter, 3-4 Dwergarend, 1-2 Slangenarend, 1 Boomvalk, 1 Ooievaar, Kl Zwartkop (C4), Westelijke Vale Spotvogel, 2 Cetti's Zanger (C4), Winterkoning, 2 Nachtegaal en Putter. Even verderop: Roodborst, Boomkruiper, Cetti's Zanger, veel Nachtegaal en 1 Draaihals.

Lagune voor Tabarka: 10 Kuhls Pijlstormvogel, 8 Koereiger, Oeverloper, 16 Zwarte Stern, 1 Visdief, 6 Zilvermeeuw (nu Geelpootmeeuw),

1 Kokmeeuw, 3-4 Blauwe Rotslijster (C3/4), 1 Raaf en veel Nachtegaal.

Vuurtoren in oud fort Tabarka: 1 adult Slechtvalk langdurig op ca 20m, TV (C3/5), Rotsduif (D16), Putter (D14), 2p Blauwe Rotslijster.

Even Z van Tabarka: Roodkopklauwier, Waaiersaartrz, Vale Spotvogel. Prachtig berggebied met zwaar loofbos (vnl kurkeik) voor Ain Draham: veel Europese bosvogels. Koekoek en Groene Specht (*P. v. vaillantii*), beide alleen roep, Houtduif, Zwartkop, Vuurgoudhaan, Zwarte Mees, Pimpelmees, Koolmees, Roodborst, Winterkoning, Merel, Nachtegaal, Boomkruiper, Vink en 1 Appelvink. Verder 2 Dwergarend, 1 Arendbuizerd en een groep van 120 Raven.

Hotel de Eiken, even ten Z Ain Draham: zelfde bosvogels en 1 Kleine Bonte Specht, Grote Bonte Specht (man met bruine borstband; *D. m. numidus*), Tortelduif en Vlaamse Gaai (waarschijnlijk *G. g. cervicalis*) en 2 Appelvink.

4/5. 's Morgens omgeving Ain Draham (ochtendmist, zeer koud). Naar Bulla Regia: zonnig. 's Middags naar Kairouan voor zaken (toenemend winderig, kil).

Omgeving Hotel Les Chènes: Vrijwel alle bosvogels van 3/5. Bijzonderheden: 3 Appelvink, 2 Bonte Vliegenvanger (B2), 2 Grote, 1 Kleine Bonte en 1 Groene Specht, Hop en Raaf. Later ook Dwergarend. Er zijn 10 zangposten van de Wielewaal. Twee mannen jagen achter elkaar aan. Ook veel vrouwtjes met de bekende geluiden; zelfde gedrag als in Nederland direct na aankomst en geheel anders dan van de trekkende Wielewalen, kortom typische broedvogels. Zowel Heinzel *et al.* (1982), Holom *et al.* (1988) als Cramp & Perrins (1993) melden de soort voor Tunesië alleen als trekker; Svensson *et al.* (1999) ook als broedvogel. Even Z van Fernana (vnl naaldhout): Kruisbek, Brilgrasmus, Dwergarend en Zwarte Wouw. Op de velden: 2 Kwartel (C4), Grauwe Gors. Bulla Regia: Dwergarend, 3 Ooievaar, TV, Vale

en Alpengierzwaluw, Brilgrasmus, Grauwe Vliegenvanger, 2 Raaf en 9 Rotsmus.

Via P12, 6 km N van Makthar (rotsachtig, volkomen kaal gegeten landschap): Kalendarleeuwerik en Raaf.

Ca 78 km voor Kairouan, grote zeer steile rots midden in kaal landschap: 2p TV (D13), 2 Raaf, Zwarte Tapuit, Gestreepte Gors, ≥ 10 Alpengierzwaluw en > 50 hoog en 5 laag trekkende Wespendienven.

Km 70 voor Kairouan: Wespendif trek hoog > 90 en lager ≥ 10 , 1 Raaf.

Chebika: 3 Scharrelaar.

P2 naar Hammamet, 12 km na afslag naar Sousse: Steltkluut (D13), Oeverloper, Waai-erstaartrz, 10 Vorkstaartplevier, Ooievaar, 1 Zwarte Stern, Ralreiger, 4 Bosruiter.

5/5. Via Tunis naar Lac Ichkeul, en Bizerte. Snelweg, 10 km N van Bir Bou Rebba: Zwarte Wouw.

Meer ten Z van Tunis: 1.700 Flamingo, Steltkluut, Kokmeeuw en Kl Strandlpr.

P7 Romeins aquaduct: TV, 2 Dwergarend.

Sidi Othman: 1 Buizerd.

Lac Ichkeul: De hooggespannen verwachting kwam niet echt uit. Waterstand was laag, waardoor vogels op zeer grote afstand. Gebied slecht toegankelijk. Om Witkopeenden te bereiken moet je zo'n 10 km heen en terug lopen. Verder gezien oa: 5 Arendbuizerd, 6 Bruine Kiek (C9), Slangenarend, 2 Zwarte Wouw, 3 TV, 1 Steenuil, 1 Blauwe Reiger, 1 Purperreiger, 4 Kleine Zilverreiger, 92 Koereiger, 2 Aalscholver, Tafeleend (vnl mannen), Meerkoet, 2 Waterhoen, 3 Dodaars, 7 Fuut, 14 Lachstern, 2 Zwarte Stern, 2 Zilver- en 5 Kokmeeuw, 4 Dia-deemroodstaart, veel Alpengierzwaluw, 2 Rosse Waai-erstaart, 4 Waai-erstaartrz, ± 10 Kleine Karekiet (zang), 9 Winterkoning enz. Haven Bizerta: div Audoinsmeeuw, Zilver- en Kokmeeuw, 1 Zwarte Stern.

Cap Blanc: Kuhls Pijlstormvogel, Jan van Gent.

6/5. Per busje naar Monastir voor terugreis. Mooi weer.

Enkele km Z Enfidaville: Lachstern 3. 35 km voor Sousse: 19 Lachstern. 23 km Z van Sousse: 150 Flamingo.

Monastir zoutpannen: Kluut.

Vliegveld Monastir: > 450 Flamingo, > 18 Vorkstaartplevier.

Waargenomen in Tunesië zonder dat juiste plaats/datum exact te reconstrueren is: Casarca (5/5 ten Z van Tunis?), Witwangstern, Bergfluit-er (trekvoegel in een of andere wadi). Totaal 163 soorten.

Literatuur

Cramp, S. & C.M. Perrins (eds.). 1993. The birds of the western Palearctic, Vol. VII. Flycatchers to Shrikes. Oxford Univ. Press, Oxford.

Cramp, S. & C.M. Perrins (eds.). 1994. The birds of the western Palearctic, Vol. VIII. Crows to finches. Oxford Univ. Press, Oxford.

van Dijk A.J. 1985. Handleiding BMP broedvogel-monitoringproject. SOVON, Arnhem.

Heinzel, H., R. Fitter & J. Parslow. 1982. Elsevier gids van de Europese vogels. Elsevier, Amsterdam/Brussel.

Hollom, P.A.D., R.F. Porter, S. Christensen & I. Willis. 1988. Birds of the Middle East and North Africa. Town Head House, Calton, Staffordshire.

Svensson, L., P.J. Grant, Mullarney, K. & Zetterström, D. 2010. ANWB Vogelgids van Europa. 4^e editie. Vogelbescherming, Zeist & ANWB, Den Haag.

Tunesië is een islamitisch land. Monastir. (TripAdvisor)

December 1989, bijgewerkt augustus 2017.

Wouwbaan 172, 4631 RW Hoogerheide, email teixe14@planet.nl

Bijlage

Waargenomen soorten

Dodaars, Geoorde Fuut, Fuut, Kuhls Pijlstormvogel, Yelkouan Pijlstormvogel, Jan van Gent, Kuifaalscholver, Kwak, Koereiger, Kleine Zilverreiger, Blauwe Reiger, Purperreiger, Aalscholver, Ooievaar, Flamingo, Bergeend, Casarca, Smient, Wilde Eend, Pijlstaart, Marmereend, Tafeleend, Witoogeend, Witkop-eend, Zwarte Wouw, Slangenarend, Aasgier, Bruine Kiekendief, Grauwe Kiekendief, Arendbuizerd, Buizerd, Wespendif, Havikarend, Dwergarend, Boomvalk, Torenavalk, Kleine Torenavalk, Slechtvalk, Barbarijse Valk, Lannervalk, Barbarijse Patrijs, Kwartel, Waterhoen, Meerkoet, Westelijke Kraagtrap (veren), Steltkluut, Griel, Renvogel, Vorkstaartplevier, Bontbekplevier, Kleine Plevier, Strandplevier, Bonte Strandloper, Krombekstrandloper, Kleine Strandloper, Kempphaan, Zwarte Ruit, Groenpootruiter, Bosruiter, Oeverloper, Kokmeeuw, Dunbekmeeuw, Geelpootmeeuw, Kleine Mantelmeeuw, Dwergmeeuw, Reuzenster, Visdief, Dwergster, Grote Stern, Lachster, Zwarte Stern, Witwangster, Zwartbuik Zandhoen, Houtduif, Rotsduif, Zomertortel, Palmtortel, Hop, Bijeneter, Scharrelaar, Draaihals, Levallants Specht, Grote Bonte Specht, Kleine Bonte Specht, Huisgierzwaluw, Vale Gierzwaluw, Alpengierzwaluw, Gierzwaluw, Steenuil, Boerenzwaluw, Huiszwaluw, Veldleeuwerik, Kuifleeuwerik, Theklaleeuwerik, Kortteenleeuwerik, Kleine Kortteenleeuwerik, Rosse Woestijnleeuwerik, Woestijnleeuwerik, Kalendarleeuwerik, Temmincks Strandleeuwerik, Witbandleeuwerik, Oeverzwaluw, Boompieper, Duinpieper, Gele Kwikstaart, Winterkoning, Roodborst, Nachtegaal, Rosse Waaiersstaart, Roodborsttapuit, Paapje, Diadeemroodstaart, Tapuit, Westelijke Blonde Tapuit, Woestijntapuit, Westelijke Rouwtapuit, Roodstuittapuit, Zwarte Tapuit, Blauwe Rotslijster, Merel, Cetti's Zanger, Graszanger, Atlasgrasmus, Brilgrasmus, Afrikaanse Woestijngrasmus, Kleine Karekiet, Grote Karekiet, Westelijke Vale Spotvogel, Orpheusspotvogel, Zwartkop,

Kleine Zwartkop, Orpheusgrasmus, Bergfluit, Fluit, Fitis, Vuurgoudhaan, Grauwe Vliegenvanger, Bonte Vliegenvanger, Zwarte Mees, Maghreb Pimpelmees, Koolmees, Boomkruiper, Wielewaal, Woestijnklapekster, Roodkopklauwier, Bruingele Babbelaar, Raaf, Bruinnekraaf, Woestijnklapekster, Rotsmus, Spaanse Mus, Italiaanse Mus, Vink, Kneu, Putter, Groenling, Europese Kanarie, Appelvink, Woestijnvink, Kruisbek, Grauwe Gors, Huisgors, Grijze Gors.